

Torej kam?

»In jaz se na robu ne ganem,
Viharju klubujem, ostanem
Ko v steno valovje, usode vihar
Ob mé se zaganja;
A duh se ponosni ne klanja«.

Tudi kdor je res pogledal v kako knjigo, ki ni pisana v katoliškem duhu, in kdor je že premišljeval o vsebini in načelih takega dela (od neke strapi se nam kar naravnost odreka sposobnost za slično početje) ali se jih mora tudi oprijeti. To bi se reklo »jurare in verba magistri«, česar pa o samostojno mislečem človeku ne morem trdit.

Noben človek ni preveč izobražen; dokler potrebuje kruha, toliko časa tudi uka. V vsakem stanu je pa bilo in je tako, da pomeni mirovanje že zastanek.

Seveda mislin napredek po prej omenjenih nazorih.

Ne vpriči neutemeljenega sovraštva do kake osebe nasprotujem njenim naukom, marveč za to, ker samostojno izprevidim, da so ti nauki v kakoršnem koli oziru narodu škodljivi. Ni ga pa človeka pod solncem,

da ne bi imel kedaj kakšne dobre misli. Tako dela prava načelnost.

Kdor hoče biti načelen v svojih delih, mora biti najprej samostalen v misljenji. Tisto slepo lovljenje sem in tja, kaj veli ta, kaj oni, jaz verujem bolj temu, drugi onemu, tako ni nič. Samostalnost je sicer draga reč, tudi ni povsod in vsakemu ljuba, a posamezniku zelo koristna. Kjer ni stalnosti v mislih, tudi ni stalnosti v nazorih, in ker ni v teh jedinstva, tam ni — nič. Seveda če je namestu solčno čistih vzorov nič, potem je tudi tam, kjer pričakujemo uresničene videti večne ideale — nirvana.

Torej v naši dobi, ko hoče biti vse načelno, načelno tudi zabavljanje, da so učitelji krivi neuspehov v šoli, dasi smo oni dan slišali, za koliko tisočakov šolskih kaznij je zamudila iztirjati neka šolska oblast, bodi nam načelo, da se vadimo misliti samostojno, če to Petru ali Pavlu ugaja ali ne.

Gospod urednik! Nadejam se, da to povzdigne ugled našega stanu, da se ugledajo nenáčelna nasprotstva, tako misli načelno ne Schopenhauerjeve »sorte«
pesimist.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. (Iz deželnega zbora kranjskega.) V drugi seji dne 15. kinovca je poročal poslanec Klun v imeni finančnega odseka o računskem sklepu normalnošolskega zaklada za l. 1891.

Rednih dohodkov je bilo l. 1891, prištevisi zastanke koncem leta, skupaj 203.091 gld. 31 kr., odštevisi zastanke pričetkom l. 1891, z 22.312 gld. 83 kr., znaša pokritje za l. 1890, skupaj 180.777 gld. 48 kr., v primeri s proračunjenim pokritjem 173.244 gld. znaša torej pokritje več 7534 gld. 48 kr. Izredni 126.696 gld. 87 kr. v primeri s proračunjenimi 136.602 gld. manj za 9.905 gld. 13 kr. Skupni dohodki s prištevitimi zastanki koncem leta so bili 329.788 gld. 18 kr. in po odšteti zastankih pričetkom leta 307.478 gld. 35 kr. v primeri s proračunjenim pokritjem za 2.370 gl. 65 kr. manj. Skupni stroški s prištevitimi zastanki koncem leta 335.426 gld. 86½ kr., odštevisi zaostanke 303.729 gld. 70½ kr. v primeri s proračunjenim pokritjem manj za 6.126 gld. 29½ kr. Glede gospodarjenja z zakladom je opaziti: Pri dohodkih je bilo v rednih naslovih mimo proračuna skupaj 7.534 gld. 48 kr. več uplačanih, pri troških pa v rednih naslovih skupaj 6.126 gld. 29½ kr. manj izplačanih, tedaj 13.690 gld. 77½ kr. fakičnega prihranka. V pokritje primankljeja pri normalnošolskem zakladu je bilo v deželnem zakladu proračunjenih 136.602 gld., potrebovalo se je pa samo 126.696 gld. 87 kr. torej manj za 9.905 gld. 13 kr. Ako se primerjajo prihranki v gospodarjenji z zakladom z 13.660 gld. 77½ kr. s prihranki v gospodarjenji z gotovino z 9.905 gld. 13 kr., se dobi prebitka v zakladnem gospodarjenji

za 3.755 gld. 64½ kr., za katero svoto se je tudi končno čisto premoženje pomnožilo proti onem minulega leta. Razkaz skupne imovine kaže za l. 1891, skupnega premoženja 120.315 gld. 39 kr. ali po odšteti dolgovih 34.958 gld. 81½ kr., čistega premoženja 85.356 gld. 57½ kr., katero se je proti onem konci l. 1890, zveksalo za 3.755 gl. 64½ kr.

Računski sklep se potrdi in stanje imovine vzame na znanje.

Isti poslanec poroča dalje o gospodarjenji s kranjskim učiteljskim pokojninskim zakladom za l. 1891.

Skupnih dohodkov je bilo: Pričetnih zastankov 4.759 gld. iz novega nakazano 1.378 gld. 42 kr., za tekoče leto (1891) 55.682 gld. 27 kr., skupaj 61.918 gld. 69 kr., opravljenje 56.393 gld. 69 kr. zastanki koncem 1891. leta 5.426 gld. Skupni troški: Pričetni zastanki 1.849 gld. 2½ kr., za tekoče leto 23.855 gld. 50 kr., skupaj 25.704 gld. 52½ kr., opravljenje 24.144 gld. 29 kr., zastanki koncem leta 1560 gld. 23½ kr. Primerjaje troške z dohodki se kaže: Končno čisto aktivno imetje 36.115 gld. 16½ kr., končni blagajnični ostanek 32.249 gld. 40 kr., končni aktivni zastanki 3.865 gld. 76½ kr. Primerjaje pričetno stanje s 35.058 gld. 3 kr. se kaže pomnožitev imetja za 1.057 gl. 13½ kr., pomnožitev blagajničnega ostanka 156 gld. 14½ kr. in pomnožitev čistih zastankov 900 gld. 99 kr. Doneski deželnega zaklada v pokritje primankljeja pri učiteljskem pokojninskem zakladu so bili za l. 1891, proračunjeni na 16.004 gld.; potrosilo se pa je 13.400 gld. torej v primeri s proračunom manj za 2.904 gld. Proračun kaže skupno potrebačno

27.090 gld. in zaklado 10.046 gld., primankljej 17.950 gl. je pokriti iz deželnega zaklada. — poročilo se vzame na znanje in proračun se odobri.

Glede šolskih glob stavi finančni odsek nastopno resolucijo:

Z ozirom na to, da so se l. 1881. zopet izredno pomnožili zastanki pri šolskih globah ter da dejanski vplačana vsota dotičnih glob v nobenem razmerju ni nasproti zaostalemu znesku, kar škoduje deželnim financam, ob enem pa tudi rednemu šolskemu obisku, pozivlja se visoka vlada, naj skrbi za to, da se strogo iztirjajo šolske globe.

Posl. Stegnar stavi dodatni predlog v tem smislu, da se iztirjajo le zastanki novejšje dobe, starejše globe pa izbrisejo, ker segajo deloma po 10 let nazaj. Največ zaostankov je v postojnskem okraju. Krivda, da se kazni niso iztirjavale, zadeva krajne šolske svete, zatorej ni moči zdaj zahtevati od siromakov, da plačujejo skupaj za grehe 8—10 let nazaj.

Predlog se glasi:

Ker stroga iztirjava zastarelih šolskih glob ne bode imela nikakoršnega vspeha, naj se torej globe iz prejšnjih let izbrisejo v prihodnje pa redno izterjavajo.

Posl. Lenarčič pravi, da bi zastanki bili še večji, če bi se strožje postopalo. Navede vrhniško šolo, ker komaj tretjina za šolo godnih otrok obiskuje šolo. Okrajna glavarstva naj bi strogo postopala proti krajnim šolskim svetom, ki zanemarjajo svojo dolžnost.

Posl. Kavčič podpira predlog Stegnarjev, ker so le oblastva kriva, če so zastanki tako narasli. Naj se torej odpišejo stare kazni, pri novih pa naj se postopa strogo.

Posl. Šuklje se čudi, da je šolnik gospod Stegnar stavlil tak predlog, ker ravno on mora vedeti, kako važen je redni obisk šole. Gosposke niso postopale korektno, zaostanek je horenden, a ne samo iz prejšnjih let, nego tudi iz minulega. Podpira torej resolucijo finančnega odseka.

Posl. Hribar ugovarja, da bi resolucija ne imela nobenega vspeha, ako se vsprejme. Priporoča torej resolucijo finančnega odseka, kateri naj se dostavijo še besede: Ali pa konstatuje, kaj je neizterljivega.

Poslanec Klun misli, da ni treba nobene spremembe k resoluciji fin. odseka, ker se neizterljivi zneski itak izkazujejo. Morda je postava pomankljiva in bi bilo treba spremembe v tem oziru. Pri glasanju se je odklonila resolucija poslanca Stegnarja in vsprejela resolucija fin. odseka brez spremembe, kakor je bila stavljena.

Poslanec Klun je poročal o proračunu zaklada učiteljskih pokojnin za l. 1893. ter stavi v imenu fin. odseka predlog:

Proračun zaklada učiteljskih pokojnin za leto 1891. se odobruje; s potrebnostjo 27.990 gld., z zaklado 10.046 gld., in primankljajem 17.944 gld., katerega je pokriti iz deželnega zaklada.

Ob enem rešijo se nekatere prošnje:

Učiteljskima sirotana Karolini in Ani Malenšek se podaljša dosedanja miloščina za daljša tri leta, t. j. od 1. avgusta 1893. do 31. julija 1896.

Učitelju Jožefu Lenartu na Planini dovolj se milostna pokojnina letnih 240 gld. iz učiteljskega pokojninskega zaklada pričenshi s 1. januarijem l. 1893.

Iz litijskega okraja. (Konec.) O stanju, uporabi, dohodkih in troških okrajne učiteljske knjižnice je poročal g. načelnik Ravnikar. Iz tega poročila je bilo razvidno, da je knjižnica imela 171 gld. 17½ kr. dohodkov in 128 gld. 51 kr. troškov. Učitelji in učiteljice so si knjige marljivo izposojevali. Prirastek novih knjig se priobči v obeh učiteljskih listih. — Račune sta pregledala gg. Pikel in Zajec ter našla vse v redu. V knjižničnem in stalnem odboru ostanejo stari odborniki. Učne knjige ostanejo taiste, kakor do sedaj.

G. nadučitelj J. Zajec stavi več samostalnih predlogov in sicer: 1. Na vseh šolah litijskega šolskega okraja naj se četrtletja končajo istočasno in sicer: 15. grudnia, koncem svečana, 15. vel. travna in koncem mal. srpana. Sprejeto. — 2. Konferencija izrazi željo, da bi se pri bodoči skupščini obravnavala ženska ročna dela z ozirom na kmetske potrebe, ter se na ta način doseglo enakomerno postopanje. Sprejeto. — 3. Slavni deželni odbor se naprosi na to delovati, da bodo distriktni zdravniki povsodi na Kranjskem izdajali spričevala o cepljenju kóz posameznih otrok, ali pa vsaj izročevali šolskim voditeljstvom natančen imenik dotičnih otrok precej po izvršeni stavitvi kóz. Se je tudi sprejelo.

S tem je bil dnevni red konferencije dovršen. G. nadzornik zaključi zborovanje s trikratnim »slavaklicem do presvetlega vladarja Franciška Jožefa I., na kar se mu višnjegorski nadučitelj g. J. Škrbinec za spretno vodstvo konferencije v imenu učiteljstva iskreno zahvali.

Skupnega obeda v Oblakovi gostilni se udeležé skoro vsi učitelji in učiteljice. Nam se je postreglo v vsakem oziru prav dobro. Slišali smo tudi več nabitnic na g. okrajnega glavarja, g. šolskega nadzornika, učiteljsko vzajemnost itd. Ubrani kvartet nas pa je razveseljeval s krasnimi pesmimi. Na obrazih navzočnikov se je bralo, da so vsi z izidom konferencije bili po vsem zadovoljni; kako bi tudi ne bili? Vsaj pri nas ne poznamo licemerstva, zakotništva in hinavstva! Vsi imamo jedne in iste namene: povzdigniti šolstvo, kakor tudi svoj stanovski poklic! Mi ne poznamo nobenih razlik, temveč vsi smo pionirji naroda, dobro vedoč, da le v slogi nam bode mogoče kaj prida doseči!

—r.

Iz novomeškega okraja. (Konec.) Sprememb pri razširjatvi šol je malo; več jih je pri osovji. Izguba blagega tovariša J. Perkota, učitelja v Šmihelu pri Žužemberku, nas je bridko zadela. Bil je ljubeznjiv, vreden in drag prijatelj vsakomur. V znak sožalja

prerano zamrlega vzdigne se učiteljstvo s svojih se-dežev. — Nadalje obžaluje g. nadzornik tudi še sedaj bolnega kolega g. Šmorancerja in želi, da bi ga pri prihodnji skupščini zdravega in čilega v svoji sredini našli. Vsem premeščenim in na novo nastavljenim želi veliko uspeha, zadovoljnost itd. na svojih mestih. Ker je bilo tudi letos uspešno poučevanje na nekaterih šolah zadržano, bodisi radi boleznih ali radi kakih drugih zaprek, pravi g. nadzornik, da kar on nadzoruje v tem okraju ni bilo še nobeno leto popolnoma normalnega šolskega obiskovanja. Za tem izvemo za nas najvažnejše ukaze. Prvi od dné 27. mal. travna t. l. št. 788 — o šolskih nakladah — drugi od 1. vel. travna t. l. št. 519 — o šolskih knjigah v zalogi knji-garne Kleinmayr & Bamberg — in tretja od 9. rož-nika t. l. št. 1236 — o napravi in vzdrževanju šolskih vrlov.

Nadalje nam podaje g. nadzornik statistične date, iz katerih posnamem, da je bilo vseh šolodognih otrok 6363 in sicer 3266 dečkov in 3097 deklic. Javne ljudske šole je pohajalo 2581 dečkov in 2328 deklic; privatne pa 169 dečkov in 267 deklic. Višje šole je obiskovalo ali doma poučevanih je bilo 36 dečkov in 2 deklici; duševno pohabljenih je bilo 33 dečkov in 18 deklic; v 7. ali 8. letu oproštenih 257 dečkov in 335 deklic; brez pouka normalno razvitih je bilo 190 dečkov in 147 deklic. — Za ponavljalno šolo je bilo sposobnih 726 dečkov in 705 deklic, a obiskovalo jo je 498 dečkov in 536 deklic. Šol je bilo 25 javnih, 2 privatni in 1 za silo — s šestinštiridesetimi razredi. Na jedno učno moč pride 138 učencev, s ponavljalno šolo celo 169. Lansko leto jih je prišlo le 129, to pa zaradi manj obljudenih nemških šol, ki so pa letos odpadle. — Ker statistični podatki nekaterih šolskih vodstev niso bili v vsem prav izgotovljeni, raztolmači nam g. nadzornik še jedenkrat, kako iste uravnati. Da se pa učitelj ne bo motil in da bo vedel, kateri učenci imajo še šolo obiskovati, naj se v zapisniku rubricira, kdo je dobil izpustnico ali odhodnico, ali je še obvezan v šolo hoditi ali ne. Mimogredé omenja tudi, da naj učitelj na vsaki šoli 4krat spričevala deli; da bi se pa na vseh šolah vjemali z razdelitvijo, nasvetnje nam sledeče: 1. o božiči, 2. koncem sušca, 3. o binkoštih in 4. koncem šolskega leta.

O obiskovanji nam pravi g. nadzornik, da še ni nikjer tako redno (razven Novega Mesta), kakor bi imelo biti. Je sicer nekoliko boljše ko vlni, a vendar še ne na pravi stopinji. Da bodo uspeli pri pouku dobri, gledati je prvo na temelj naukov, na jezik. Zatorej vadi učenca slovniško pravilnemu jeziku! Glej poleg spomina veliko na razvijanje razuma! V slovnici, sosebno na jednorazrednicah se ne da veliko storiti; naj se učence poglavitne reči dobro nauči. — Pri spisji naj se pazi na posamno pisanje besed in ne toliko na prepisovanje, ampak več na pamet. Učenec naj se sam vadi misliti in stavke prav napi-sati. — Pri računstvu naj bi se na jednorazrednicah

rabila tudi četrta računica. Vaj bodi več na pamet in sicer taci, katere se doma potrebujejo. — V pi-sanji ne more biti povsod dobrih uspehov radi slabih klopj, prenapolnjenja itd. Učence ni vaditi predolgo na tablice pisati, da roka ne postane pretrda, marveč genetično na zvezke. Ako pokončno pisavo kdo želi vpeljati, ni g. nadzornik zoper to, vendar opomni, da je poleg dobre strani iz zdravstvenih ozirov tudi neka slaba stvar, kakor so se izrekli strokovnjaki, namreč, da ni mogoče urno pisati. — V realijah, posebno na jedno- in dvorazrednicah, smo zelo zaostali. Seveda ne moremo veliko storiti, ali vendar o najbližjih in najnavadnejših stvareh in prikaznih je vendar treba nekoliko znati. Kar se drugih predmetov tiče je g. nadzornik vsakemu posameznemu že pri inspiciranji povedal.

Pri splošnih opombah omenja g. nadzornik, da naj vidi otrok v nas vzgled, kateri ga vleče, saj vemo, da «exempla trahunt». Vzgjati nam je versko-nravno. Učitelj bodi značajan, trdno stoj na svojem mestu in varuj svoj ugled! Glej tudi na red in snago pri otrocih, a jo moraš tudi sam v vsem kazati! Šola bi morala biti po M. Slomšeku «poleg cerkve najlepše poslopje»; to ne le zunaj, temveč tudi znotraj. Učitelj pa ne bodi počasen posebno z odgovori na uradna vpra-sanja! — Ker nas je g. predsednik spominjal z ve-čine slabosti naših šol, nam je rekel, da to dela le iz dobrega namena, on ve, da vse ne more biti prav; a to naj pripomre k temu, da kolikor možno od-stranimo vse, kar ni prav, da bomo končno prišli do zaželjenega cilja. Tudi letos nam rad priznava, da vendar nismo zaostali, temveč da smo nekoliko napredovali in tako prišli za stopnjo bližje cilja.

Končno nam g. nadzornik prebere dopis, kate-rega je poslal c. kr. okrajni glavar g. pl. Vesteneck učiteljstvu. V njem izjavlja svoje obžalovanje, da mu radi službenih ozirov ni mogoče prisostvovati in nas spodbuja biti pravi učitelji-Avstrijani. Ta dopis smo vzeli na znanje ter po nasvetu g. V. Kmeta g. gla-varja telegrafično pozdravili in ga zahvalili.

Ker ni imel nihče kaj omeniti, prestopili smo k sledeči točki dnevnega reda, katera govori o po-drobnem učnem načrtu za pouk v realijah. Gg. poročevalci so nam prečitali svoja dobro sestavljena poročila, katera so bila z večino vsprejeta; le za jednorazrednice — poročevalec le g. Kmet, ker je bil g. Pegan bolan — sta nasvetovala g. Zavrl: naj bi se razredil načrt po tednih ter se nekoliko pomnožil, in g. Pogačnik: naj bi se vaje kronologično razvrstile. Ker sta bila nasveta vsprejeta, izvzemši dostavka «naj bi se vaje pomnožile», vpraša g. nadzornik, ali naj se ta načrt še za jedno leto odloži, ali naj se voli posebni odsek ali le dva gg. učitelja, katera naj bi to reč rešila. Po nasvetu g. Pogačnika volita se gg. V. Kmet in V. Zavrl, katera naj načrt sestavita in ga g. nadzorniku pošljeta. Se sprejme.

Pri četrti točki nam poroča č. g. o. Florentin Hrovat o stanju okrajne učiteljske knjižnice ter nam kaže, da je bilo letos dohodkov 129 gld. 61 kr., izdatkov pa 101 gld. 45 kr., tedaj ostane v blagajnici 28 gld. 16 kr.; ta ostanek je pa zato tolik, ker še nekatere reči niso plačane. Letos je v biblioteki 319 slovenskih in 293 nemških del v 782tih zvezkih. Pregledovalcema računov se volita gg. M. Hiti in F. Kutnar. Za nakup nasvetuje gđc. pl. Rauscher dve Kneippovi knjigi, namreč: «Kaltwasserkur» in «So sollt ihr leben» in učitelj Zavrl na novo izišlo knjigo o deških rokotvornih delih pri Leykamu v Gradcu. Oboje vsprejeto z večino. Nasvet g. Šribarja, da bi se kupil konverzacijski besednjak, je bil odklonjen.

Na to je bila volitev knjižničnega in stalnega odbora. Po nasvetu g. Koncilije je bil izvoljen stari knjižnični odbor — razven g. Jakliča, kateri je sedaj priklopljen kočevskemu okraju. Odbor obstoji iz gg. o. Florentin, Franke in gđc. Rozina. Ištotako se izvoli po nasvetu g. Zavrla stari stalni odbor z večino (gg. o. Hrovat, Koncilija, Jerše, Kalinger, Franke).

Ker samostalnih predlogov ni bilo, smo po prebranji in soglasnem sprejetju prej imenovanega ukaza o šolskih vrtilih končali današnje zborovanje. G. nadzornik je vse, sosebno g. poročevalce zahvalil, spominjal se našega zaščitnika cesarja Frančiška Jožefa I., kateremu je zaklical z zbranimi trikratni «živio», na kar so gg. učitelji zapeli cesarsko himno. V imeni prisotnih učiteljev zahvali g. Fr. Koncilija g. nadzornika za res izborno vodstvo, za pouk in ljubezen, katero on učiteljstvu daje in kaže; na kar tudi njega imenuje varuha in zaščitnika učiteljev tega okraja in želi, naj bi prisotni i njemu «živio» zaklicali. Burni trikratni «živio» zadoni po šolski sobi.

Tako smo končali letošnje skupščino. Naj še omenim, da se je po sklepu poslovil od nas g. Jan. Teršelič, učitelj v Beli Cerkvi, kateri je prošil za stalni pokoj, ker je že 72 let star. Iz naše srede izgubimo tudi mlado učno moč, g. A. Potokarja, učitelja v Toplicah, kateri je šel k poštnemu uradu.

Po sklepu skupščine smo imeli občno zborovanje učiteljskega društva za naš okraj (o čemur pa na drugem kraju). Sedeli smo do dveh popoldne. Potem

smo se nekoliko okrepčali v gostilni pri «Rozmanu», kjer smo imeli skupni obed, pri katerem nas je počastil g. nadzornik in kasneje tudi g. L. Golja, c. kr. okrajni sednik v Trebnjem. — l.

Iz Trsta. (Slovenske šole pred tržaškimi občinskimi svetom.) V seji občinskega sveta dne 14. kinoveca je prišlo na vrsto poročilo šolskega odseka o slovenski šoli. Poročal je občinski svetnik d' Angeli. V daljšem poročilu je pojasnil zgodovino prošnje za slovenske šole in odpor mestnih oblasti proti njej. Namestništvo je ukazalo inagistratu poročati o predloženi prošnji Jožefa Vodopivca in tovarišev, sklicevaje se pri tem na § 59. zakona z dne 14. vel. travna 1869. L, oziroma na šolsko novelo z dne 2. vel. travna 1883. Prav po zmislu tega zakona pa se upira šolski odsek, kjer veleva ta zakon, da je ustanoviti šole ondu, kjer je bližnja šola oddaljena štiri kilometre. V Trstu pa nima noben slovenski otrok do najbližje šole okoličanske štiri kilometre dolgega pota. Tržaška mestna občina je jedna jednota šolska občina in vzdržuje poleg italijanskih tudi več slovenskih ljudskih šol. L. 1890. bilo je v Trstu 155.471 stanovnikov, in sicer je vzdrževala mestna kot šolska občina za 119.561 italijanskih prebivalcev trinajst, a za 26.639 slovenskih prebivalcev deset ljudskih šol. Za slovenske šole je torej izdatno skrbjeno in vsak, kdor želi, da se mu otroci poučujejo v slovenskem jeziku, more jih pošiljati v takšno šolo. Sicer pa imajo od vseh 50 prosilcev za slovensko šolo samo štirje domovinsko pravo v Trstu, dočim pripadajo ostali raznim kranjskim in isterskim občinam. Poročevalec je na to predlagal, naj se glede ustanovitve slovenskih šol v Trstu izreče občinski svet v negativnem zmislu, če bi pa namestništvo stvar sodilo drugače in hotelo proti temu prepričanju storiti kaj v zmislu prošnje, ki nima drugega namena, kakor vzbuditi boj proti svetinjam prebivalstva, njega jeziku in tradicijam. (Strahovito kričanje in ploskanje. Župan zvonu neprestano.) Potem izjavlja občinski svet, kot tolnač mišljenja vsega prebivalstva, da ne bo nikdar privolil v to, da se na občinske troške ustanove v mestu slovenske šole, ampak se z vsemi zakonito dovoljenimi sredstvi upri. (Konec prih.)

Društveni vestnik.

Iz Ljubljane. (Občini zbor „Narodne šole“.) Društvo „Narodna šola“ je imelo svoj letošnji občini zbor dne 5. kinoveca t. l. v prostorih druge mestne deške šole.

Društveni predsednik g. Stegnar prične zborovanje nekako tako-le:

Dvajset let v človeškem življenju — kako hitro minejo — ako se oziramo nazaj v preteklost, in kako dolga so, ako zremo v bodočnost!

Kakor pena zgrine na morji, tako sta minoli dve

desetletji društvenega obstanka. Društvo »Narodna šola«, ki se je osnovalo v podporo revnim šolam leta 1870, imelo je svoj prvi sedež v Idriji, od koder se je leta 1872. preselilo v Ljubljano. Ravno prvi občini zbor „Narodne šole“, kojemu je predsedoval pokojni dr. Jakob Razlag in je bil med drugimi odborniki tudi dr. Jožef Vošnjak, je bil tako mnogobrojno obiskovan, kakor — žal — nikdar pozneje. Kako se je zanimala tedanja inteligencija za „Narodno šolo“, kaže najbolj to, da ji je daroval baron Gojz